

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	22 fr.
Fél évre	12 fr.
Negyed évre	6 fr.
Egy órá	1 fr.
Videkre postán küldve:	
Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy órá	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek.

Szerkesztőség:

Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.
 Ürmentelen leveleket csak ismert kezű fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetések díjazásáról:

Egy sor szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

A népfelkelés.

Arad, február 5.

Az az ultimo ratio, mit a magyar honvédelmi miniszter a népfelkelésre vonatkozó utasítás közzétételében a magyar államélet megvédésére nézve tett, míg egyfelől a legszembeszökőbb kifejezése az általános védkötelezettségnek az egyenlőség és szabadság határai közt, addig a mai viszonyok felett érzett aggodalmakra a legmegnyugtatóbb hatással lehet.

A magyar népfelkelési utasítás szabályai megállapítják a keretet, a szervezeti formát és a teendőket akora tapintattal és bölcsességgel, hogy e törvény az egyéni képességekhez arányitva hajtják végre és e mellett, — hasonlólá a többi államok intézkedéseiből, — megteremtik azt az igazságos helyzetet, hogy az állami védelem szempontjából állás és állás közt, születés és születés közt többé különbség nem lehet.

A mily arányban súlyosodik a katonai helyzet mai modern előhaladottságában az országra, éppen olyan általánossá válik a polgárság kötelezettsége a fegyver iránt, mely az ősi rögöt védi.

Es ez így van jól és így enyészten ez el mindent, ami alapján véve egy ország nemzetiségét megkülönböztetnén egymástól némileg abban a kötelezettségben, hogy egyik talán geographiai fekvésénél, vagy számarányánál fogva jobban érezze a védkötelezettség súlyát magára nehezéni.

Ma már mindnyájan benne vagyunk a védkötelezettségben azon közelebbi meghatározás által, mely a népfelkelés fogalmában rejlik. És ez a népfelkelés rendeltetésének körülírása. A népfelkelés nem egy újabb és elvontabb értelmű teher a nemzetre nézve, hanem általánosítása a honvédelemnek, oly értelemben, hogy egy biztos garantiát bírnak arra az alkalomra, mikor az állam érdekei és védelme, fokozottabb kívánalmakat róznak a nemzetvédő testre, az összhadseregére. És ha ez intézkedés anyagi áldozatokat is kíván tőlünk, soha feledjük el, hogy ezt az áldozatot az ország és a saját tűzhelyünk biztonsága követeli tőlünk. A védtörvény e kiegészítése megvédi mindenünket és jöhet nap, mikor nemzeti existenciánk

fog veszélyben lenni és ugyan ki fog akkor kishitűségében odáig menni, hogy nemzeti életünk védelméért latolgassa az áldozatok nagyságát.

Es itt könnyen kibékíthet minden aggodalmaskodót még az a körülmény is, hogy a népfelkelők tényleges alkalmazása csak is a szükség esetében következik be és így a népfelkelési utasításból háromalható áldozatok anyagi tekintetben most csak annyiban és oly mértékben következnek be, hogy éppen egy gyorsan beállott szükségnek eleget lehessen tenni és ez: a beosztás és a felszerelés kezdetleges költségeit vonja csak maga után ez idő szerint.

Nem vagyunk barátai a rábeszélés phraizisainak, már csak azért sem, mert az ország polgárságát eléggé érettnék tartjuk minden újabb közintézmény megítélésére addig, hogy annak üdvös voltát felfogni, méltányolni bírja. De mindennek daczára, nem zárkozhatunk el azon megjegyzésünk elől, hogy a magyar népfelkelés szemben az ország polgárságának egy oly önfelelő kötelezettsége támad, mely a lelkiismeretes polgári jogot saját tetteiben dicsőíti a hazafiságnak.

A népfelkelésre ez az intentió annál is inkább ráillik, mert az egész utasítás, — mint a tárgyalás alkalmával a képviselőházban köztudomású lett, — nem egyéb, mint a póttartalék hiányának kiegészítése és ez a népfelkeléssel egy nyer befejezést, hogy a lakosság hadkötelezettjei a népfelkelési törvény rendelkezései szerint sokkal enyhébb és kiméletesebb módon végzik el szolgálataikat, mint a rendes hadsereg vas fegyelme alatt. Élhetnénk itt azzal a kifejezéssel is, hogy a rendes hadsereg hadkötelezettjei minden percében, míg a népfelkelők csak minden órában katonák.

Ez a metaphora hüen jelzi azt a tapintatot és körültekintést, melylyel a kormány a magyar népfelkelési törvényt szervezte a nemzet önállóságának javára, a nemzeti gyakorlati élet követelményeinek számbavételével.

(tt.)

A lokivitel betiltása Ausztria Magyarországon. A hivatalos lap tegnap érkezett száma közli:

Es arczán a hivatalos rendezői mosolylyal valósgos vértanu módjára libeggett ki, aztán karján valósgos t hervonát módjára vauzorgott be s keressett helyet közvetlen a bál-nyira tronsa mellett, melyet a báljellegű, két nyírfasprű díszített és kárpézte az elmaradhatlan „délzaki novény”-l.

Szép esendesen egyedül korályogtam össze-vissza. Almodoztam. Felvettemmel uelha tekintetemet, s oda tapadt pillantásom arra a Madonna-arczra, melynek hamvas pillái mögé bujt időnként a-bogaz szemek fénye, aztán nagy hirtelen gyujtogatni kezdé szívem forrásait.

Ki lehet? töprenkedtem. Oly idegenül, oly szemérmatosan borítja le azokat a sótélen takaró egész szemeket, oly félénk ártatlansággal húzódik össze szerényen, mint a katinka-bogár, mikor tavaszi verőfényen sütkérezik.

Egyedül s érelpült képzeletem, végig gondoltam össze-vissza minden képtelenséget, — de egyik a másikat fitotte agyon: nem tudtam semmit.

Már a bevezető esárdist is megújrázták. Ót nem perdítetté tánczra senki. Még megfogamzott agyamban egy dőre gondolat, hogy lelkérem egy tánczra én, de csakhamar feladtam e tervet. Nem ütettek ilyen nagy léket az etiquetten.

A mama egészen ellentéje volt a leányának. Nagy sugaras asszony, római orral. Délzegen legeltette végig szeméit. Szinte örült a esodálkozásoknak. A dicsőség villogott szemében, mintha mondta volna: „Jer közelebb.”

Mennyi kín nehezült reám! Beszélgettem az összes helyiségeket, kérdezve füt-füt, ismerik-e őket. Nem ismerté senki. Már vészteljesen kezdett egy hatalmas rém ijesztgetni, hogy elrepült ez éjszaka s elvesztém őt örökre.

Hirtelen nagyot gondoltam. Nagy dolgok nagy tetteket követelnek. Tegyük fel a jövőt egy kártyára.

Eppen mazurka következett. Ezt én különben rezgem, — az igazság ismerősök közt nem megy dicséskés számba — mint a nyárfalévé, feléjük lejtettem.

„A m. kir. pénzügyminiszter, f. evi 187. szám alatt a következő reudeletet bocsátotta ki:

Minisztertanácsi határozat következtében és egyetértve az osztrák ex. kir. miniszteriummal, a lovak kivitele az osztrák magyar vámtérület összes határain megtiltatik.

Ezen tilalom folyó évi február hó 5-én lép hatályba

Kelt Budapestben, 1887. évi február hó 4-én.”

Képviselőválasztás. Tekén február 4-én megajított választásnál Kemény Gyula b. (szabadelpárti) egyhangulag, közfelkeltással a tekei kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztották.

A bírói gyakorlati vizsga. A bírói gyakorlati vizsgálatról eddig a nyilvánosság előtt csak annyi közöltetett, hogy a királyi tábla elnöke évről-évre a bizottságot újra megalkototta: de hogy a bizottság munkaköre tényleg mennyire terjedt, a jelöltek mily számban jelentkeztek és mily számban kaptak sítetleket, arról nem értesült a jogász közönség. A „Jogtud. Közöny” most közli részletesen a bizottság eddigi munkálkodásának kimutatását s belőle azon igen fontos körülmény derül ki, hogy a jelölteknek a bizottságnál rohamosan emelkednek. A múlt évben már elérte a százat. Ez is egy intő tény arra, jegezzük meg a nevezett szaklap, hogy a gyakorlati jogi vizsga, a bírói, ügyvédi és közjegyzői vizsga valahára egyesíttessék.

Országgyűlés. A képviselőház penteki ülését is az operaház ügyeinek megbeszélése vette igénybe. Első szónok Szemere volt, ki folyton nagy zajban beszélt a költségvetés ellen. De rögtön esend állott be, mielőlt Tisza a hálmán kezdett szólni, ki először is Ribárrt vette védelmébe Komjáthy tegnapi támadásai ellenében: majd utalt a párisi opera viszonyára, melyek azt mutatják, hogy amaz intézmény is, melyet vállalkozó vezet, az államtól húzott 800,000 francnyi subventio mellett is tetemes deficit merült fel. Tehát nem speciális magyar opera-bajokról van szó. Élénk helyeslésekkel találkozott a miniszterelnök, midőn hangsúlyozá, hogy az operával szemben száltsuk le igényeinket s akkor a kiadások is leszállíthatók lesznek; éppen erre való tekintetből, de az intézet szunvonalanak lehet megvívása mellett, egy enquete összehívását helyezé kiáltásba, a mi ismét élénk helyesléseket provocált.

Darányi Ignác, Keglevichnek azon tegnapi megjegyzése ellenében foglalt állást, hogy az opera fővárosi érdek is léven, méltányos volna, hogy a főváros is hozzájáruljon az opera költségeihez. Darányi ezzel szemben utalt arra, hogy a főváros az itteni színházaknak százezrekre menő áldozatokat hozott, hogy az operát is tulnyomóan a főváros közönség látogattja és tartja fenn, meg hogy Budapest a magyar cultura céljaira (oktatás-

— Nagysadé! — szolt belőlem a lyrai szerelmes — nevem Murádi Béla. Mindkettő kezesen biczcentett egyet a fejevel. — Nagysadé bizonyosan idegenek? A kis tündér arczán egy ingerlő mosoly felelt: hogy azok. — Ez esetben lovagjokul ígérkezem. Boldogga tesznek, ha kineveznek az állásra. A mama ágra nyitott szemekkel bámult reám, meg a folytatását is várta az én előterjesztéseimnek. — Megzavarodva fordultam Teresi kisasszonyhoz. — Szabad kérnem? — Ó szendén felállt s egy menyorszög boldogsággal éreztem, mikor kis kacsója érintette enyémet, mikor egyik kezemmel átkulcsoltam darázs-dereket. — És aztán repültünk a tánczólok párok forgatagába. Teresi arczán kishitűt a mámor pirja, ajka olyan beszédessé lett egyszerre, szíve előtem volt, mint egy nyitott könyv. Kis, romlatlan lényka áll előttem, kinek szívét még nem mételeyezte be semmi, ki, mikor boldog, nevet: mikor szomorú, sir. S a milyén a kedélye, olyat mutat az arca.

Repültek a perczek, s mikor az elválás pillanatában kint az öltözöben megvalloztam neki szerelmemet, mamájára mutatót, ki éppen a ruhák között motozott, s szemében boldog gyönyörrel s gyermekes ártatlansággal felelt: — Beszéljen mamámammal. — Tele boldogsággal mentem vissza a tánczterembe, elméláztam az ember változatos élete sorján. Különös, mikor az ember a kéményseprősök bálján lez szerelmes. Másnap mint a felzavart szarvas, futottam egyik fogdóbol a másikra. Mert abban a fogadóban, mit nekem Teresike mondott, már nem voltak. Düh és kétségbeesés szállott meg. Egész nap bajszoltam az elvesztett nyomot, de nem ért semmit. Teresikejék elveszték réam nyomtalanul. Szenvedésimról nem panaszkodom. Ma nagyou sokan veszik igénybe más ember jószágát. Még utóbb azt gondolhatnák, én is ezért beszélek annyit össze-vissza.

ügy) 1-1 milliót áldoz s hogy a főváros pénzügyi viszonyai igen komolyak. Midőn szónok a főváros emez áldozatait emlité, többszörös éljenzés hangzott fel.

Most Abrányi szolt tüzetesen a szingyi viszonyokról és több pontban támadta meg az intendáns, különösen ennek módorát, tapintatát kifogásolva. A Tisza által szóba hozott enquete helyeslé, de kívánta, hogy az a nemzeti színház ügyeire is kiterjeszkedjék.

Vadnay Károly tárgyilagosan s a házfigyelmetől kiserve beszélt, előadva abbeli kívánságát, hogy az államsubventio az operától elkülönítessék a budgetben.

Tisza a miniszterelnök úgy Vadnyauak ezen, mint Abrányinak az enquete-re vonatkozó kívánságát magávéa tette.

Hermann Ottó durván és személyeskedve támadta meg Keglevichet, ki a ház engedélyével élve, szellemesen replicázott a felhozott ügy tárgyi, mint személyi kifogásokra.

A ház erre a tételt megszavazta s az ülés véget ért.

Megczáfolják azon colportált hirt, mely szerint Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter távirati meghívás folytán Bécsbe utaznék. Ez idő szerint nincs semmi indok arra, hogy a honvédelmi miniszter Bécsbe utazzék.

A népfelkelés. Utasítás a népfelkelésre vonatkozólag a magyar korona országában ma 20,000 példányban küldetett szét a különböző hatóságokhoz és valamennyi községhez. A közös hadsereg valamennyi hivatali káoszai az „Utasítás” német, és a horvát hatóságok horvát fordításában kapták meg. Minthogy nincs kizárva az, hogy a fordításnál hibák csuszhattak be, kiemeltük, hogy hiteltelen kizárólag a magyar szöveg tekintendő.

Erkölciség s az erkölcsi nevelő oktatás alapelvei, különös tekintettel a népiskolára.

II.
Lássuk most már, hogy minő viszonyban van az értelem az erkölcsi neveléshez? — A gyermek érteleme nem elegendő alap az erkölcsiség legelső gyakorlására. — Az erkölcsiség a kisedvel a szlök tekintélyen alapúl, támaszkodva a szokásra és társításra: amit ók parancsolnak, az a törvény; a gyermek összes éryéne az engedelmességben áll. — De a gyengéségnek ezen állapota nem tart sokáig. Saját éleltapasztalatai által, melyek igen sokféleek és figyelmemreméltók, noha igen zűk körben szerzedetnek, valamint a naponkénti oktatás s a szülékek és társakkal való érintkezés által érteleme eselekvősségre ebred. Hamar egymásután jut itélethez és okossághoz.” Ettől kezdve „födolog a jellemnevelésben, hogy a gyermek értelmét hódítsuk meg magunknak minélelőbb és pedig egész kiterjedésben.” Mibelyt az értelem kifejlét, a feltétlen engedelmség követelése csak idegenséget szűne úgy irány-

A mult télen kevés időre Kassára rándultam fel. Eppen farsang volt. Barátaim annyit kértek, hogy vegre is rászánjam magamat, hogy elmegyek velük egy bálra.

Majd levett a lábamról az igazét, a mint a terembe léptem. Tercsít láttam meg az ő ártatlann mosolygó kedves arczával, nefeletjes szemével, holló-fürteivel. De az a kis termes asszony, a ki mellette üldögélt, abban sehogyse bírtam felismerni az anyját. Még utóbb is zavarba hozott ez a dolog. Nem Teresi ez mégsem. Hisz a Teresi mamája sugár, délezeg fiatalos asszony volt, ez meg gömbölyu, mint az erdélyi saját Bizonyosan nem Teresi. Majd meguomam a reudezőltől.

Bizalmasan meg is interpelláltam egyet, ki a tükör mellett tartott felvilágosítást. — Ugyan kérem, kik azok? — Nem ismeri városunkban senki. Bizonyosan vidékiek. A felülizetők listájába ezt írták: Zsivádi Teresike.

Hah! — milyén öröm térdelt el arczomon. Össze-vissza ölelgettem a kis renlezőt. (Szegegynek mennyi alkalmatlanosot csináltak. Most megint mebet a tükörhöz kém-szemlére.)

Régi ismerős módjára billentem hozzájuk: — Jó estét kívánok. Teresike felém bámult. Nézett soká reám, nem ismert meg. — Ön? — Ismét a tenger keserűségéből vettem be egy adagot: ő nem ismer.

Pedig Teresike ugyancsak kutatott emlékei között, aztán örömmel tapsikolt kezzeivel. — Aha, emlékszem. Ön az, aki eltörte a legyezőmet.

Boldogan pillantottam fel reá. — Ön? — S aztán felkértem egy setára. E setában találtam ki lelkemet. Elmondtam, mennyit szenvedtem, mily reménytelenül kerestem s meunyre szereltem: s kicsaltam tőle érzelmeit, kérdeztem: szeret-e?

tunk, mint az iránt, amit parancsolunk, a helyett, hogy erkölcsiségre képezne őt.”

Bekövetkezett tehát azon időpont, amelytől kezdve arra törekszünk, hogy a gyermek azt, a mit eddig szokásból, a felsőbb hatalom iránti tekintetből, félig öntudatlanul cselekedett, azt jövőben tudatosan, belátással s önfelelővással cselekedje. Ezt elérhetjük az által, hogy megértejtük vele a tettek természetes következményeit. Ez azért is felette szükséges, mert csak így szerzedhet a gyermek helyes fogalmat az ok és okozat összefüggéséről. Pedig mennyit vétenek ez ellen még az ugynevezett szakemberek is. Oly dolgokkal jutalmazák vagy büntetik az egyes tetteket, melyek félrevezetik őket értékek megírálása tekintetében.

Itt tartom helyén valónak megemlíteni azt is, hogy ugyanazon tettek ugyanaz legyen mindenkor a következménye is. Tehát következtetések legyünk ebben is: különben sohasem tehet szert a gyermek határozott ítéletre. Pedig hányszor nem korholják ma azt, amit tegnap elnéztek, vagy a kedélyhangulat szeszélyes változása szerint talán még meg is dicsérték.

„Minden erkölcsi nevelésnek a jelleme azon fokhoz mérendő, amely lokon egyesíti a szokás, értelem és társítás különböző erőit. Egyenként véve ezen erők nem vezetnek erkölcsi nevelésre; sőt egyik valamelyiknek kizárólagos fejlődése inkább eltávolít a sikertől. Az erkölcsi értelem magában még nem erkölcsiség. Tapasztalás szerint gyakran látjuk egyeseknek a legelésebb erkölcsi ítéletet párosulva erkölcsitelen magaviseléssel.”

Rousseau feunen hirdette, hogy azon férfiak, akinek nincs akarata, gyermekeiket nevelni, nincs joga apává lenni. Maga mégis lelenzházba küldötte gyermekeit s a másodikkak még jelet sem adott, amelyről valaha ráismerhetett volna. Verulamio Baco, az angol cancellar, az igazságügy legfőbb őre, áruba-bocsátotta a hivatalokat s egy millió forintnyi megvesztetést fogadott el s bevádolta és halálra ítéltetni kérte egykori barátját és legnagyobb jótévőjét Essex gróft; aki pedig nem volt bütnös.

Ezen nagy férfiak éles erkölcsi ítéloképességgel bírtak, de hiányzott náluk, vagy legalább is szerfeletl gyöngö volt, az erkölcsiség másik két kelléke.

„Az által, hogy csupán az erkölcsi belátást műveljük, azon gonolathoz szoktatjuk növendéket, hogy ezzel minden meg van, ami kell, hogy eselekedeteivel nem kell tördölni...” Csupán a szokás ápolása szintén nem teszi az erkölcsi nevelést. A szokás

Hamiskásra változott el arca. Pajtkos villámok villantak meg szemében s bizodalmasan kezembe tévén kis kezét, ellágyult hangon felelt:

— Beszéljen mamámammal. — Mily szeszélyesen kurtára szabta a gondviselés nekem ez éjt. Egy elröppő álom volt az csupán. És mikor reggel gondosan felkötébe csaptam magamat, hogy a mama-előtt nyilatkozom becsületessé szándékomról, ismét az történt velem, a mi a kéményseprősök bálja után. Nem találtam őket sehol. Örület futottam mindanfél, de ismét oly ködöt hirtettek szét maguk után, nem látott azon keresztül senki.

Aztán már csak gyogyítani kellett búba-merről szívemet. Azt hittem belehalok. Mért futnak előttem, mint jászai délibáb, hisz érzelmem oly tiszták, mint a legtisztább hegyi patak: bízva költői hasonlatok egész seregé végig baktatott gondolatokról, a mivel szenvedésemet szavakba lehetett foglalni.

Nem terült arra a feledés fátyola soha. Egész életemen keresztül gyönyörrel fogok gondolni a kéményseprősök báljára s Kassára. Az emlékezet aranybetűkkel jegyezte fel a történet azon lapjaira, mit a hirt tartott meg számomra emlékeknek.

Úzott a szenvedés csak az utazás nyugtolt írt szenvedő szívemre. Dunántul valamely városkában ért el egy örömmel elöltöltő hír. Meghalt egyik hitelezőm. Ez némileg felolvasztotta szívemet és elhatároztam, hogy megünnepeljem e napot.

Aznap éppen e városkában a kéményseprősök báltoztak. Az édes reminentiák egész seregé tödult emlékembe. Elhatároztam, hogy végig nézem a bálát.

Mikor a bálterembe lépek, majd hogy sóbálványyá nem meredtem. Ismét ott volt Teresike. De most szintén más volt a garde dame-ja. Egy sorányt megnyult asszonyosság, nagy üvegü pápaszámmal, kezében egy óska burnótos szelencével s egy nagy téli kendővel.

Kilenczesven volt nagyon a száraz köhö-gésével és bőbeszédűségével. De hát mit nekem az asszonyosság. Ter-

értelem nélkül nem eszes lénynek, hanem a gépek jellemző tulajdonsága.

Lásunk már most, hogy képes-e az iskola irányú és szellemi erkölcsi nevelésre. Hogy műveje az erkölcsiséget, az iskola tág mezőt tartozik nyitni a növendék tevékenységének. Az iskola egy kis világ, hol a gyermekek tervekét csinálják, azok kivételére terjesztik, mint a külvilágnak. Itt folytonos alkalom van az igazmondóság, nyájosság, becsületesség s más erények gyakorlására, vagy a hamiság, önzés és emberialtalanság ütésére.

Az iskolában kínálkozó alkalmakat az erkölcsi nevelés javára értékesíteni természetesen csak azon tanító lesz képes, aki növendékeinek érdekét szívón hordozza, s aki a jóakarattal a jellem erejét a bánásmód tapintatosságát párosítja.

Az erkölcsi nevelés hasza át a tanító összes működését, s inkább gyakorlati, mint elméleti legyen: mert az iskolában adandó szokat egyeztetett erkölcsi oktatás nagy része kárba vész az alkalmazás hiánya miatt. A gyermekek kifáradnak és unatkoznak az elvont erkölcsi beszélgetések hallgatásában. Éppen nem arra való ezek, hogy az ő bizalmatlanságukat eloszlassák, ha nem volna kedvük gyakorolni, ami nekik parancsolva van; sőt artasem valók, hogy emlékeztetőkben megmaradjanak. Az elvont beszéd, ha nem felel meg az érőknek és gyengeségeiknek, semmi benyomást sem tesz rájuk. Oktasson a tanító példával s a magviselést oly eseteivel, miket a gyermekek saját tapasztalataikból felfoghatnak. Ezeket neki vonzó világításban, festői leírással és színezéssel kell előadni; hogy a festés leköcsse képzelőlködést, hol ez nem történik, semmi sem történik; mert csupán a képzelődés állíthatja lelkünk elé az eseményeket oly élénken, hogy arra figyeljenek, s érezzék, hogy az azokban foglalt élő igazságot el kell fogadniuk.

Amily mértékben bír a tanító az elbeszélés és szöveges ezen adománnyal, oly mértékben lesz alkalmas az erkölcsös nevelésre; ennek híjával lehet ő maga igen derék, becsületes és értelmes ember, de mint gyermeknevelő helyt nem állhat.

Az elméleti erkölcsi oktatás sok iskolában rendszeresen a vallás tanításához van kötve. Ez azonban nem elégséges, s az erkölcsi oktatásnak az iskolai működés egy külön ága gyanánt kell végezni, főképpen azért, mert ha csak a vallási oktatás folyamában igazoltatik, nem lesz az a tág tér az erkölcsi gondolatok rendszeres átgondolására, melyet az erkölcsi nevelés az élet mindennapi foglalatosságaival való végtelen sok összeköttetésénél fogva kíván. Az erkölcsiség nem azonos és nem is cserélhető fel a vallásossággal, mint nem az értelemmel. Ugy az okosság, mint az erkölcsiségnek, melyek természetünknek egymás mellé rendelt elválaszthatatlan összeköttetésben álló elemeit képezik, meg kell adnunk az illető művelést, s a vallás szentsége által mindkettőnek gyakorlatát megszenvelhetjük. Az erkölcsiség ezélszerűbben; több jelentőséggel s tágabb felfogással fog tanítani, ha az értelemmel való szerves összefüggésben tanítatik, s ugyanakkor a vallási oktatás szentsége által is ajánlva van. Mindaddig, míg az iskolában attól függ sorsa,

esike az én életem menyországa s majd hogy ki nem eszordult szívemnek értelme.

Közledekem feleje.
— Jó estét Teresike!
— Ó rá nézett, most megismertem azonnal, hamis mosolylyal mutatott a mellette ülő asszonyára s kedvesen motyogott.

— De aztán most ám siessen. Beszéljen a mamámmal. Mert megint elkérik... Aki előbb szól, az az első.
No de azt minden biztatása mellett, se tettem. Feltem az anyósoktól. Mert hát végre is egy, anyós az természetes és tűrhető, de három anyós, az természetellenes és szörnyű merénylet.

Flóricza.

Első gyilkosságom.

[40. Folyt.] (Regény.)
Írta: Macod G., s párisi rendőrség volt főnöke.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: M. G.

XIII.

Bodasse Desiré régi szerelmeskedései. — Kávéház „A sólyomhoz.”

„Szivesen. Jöjjön, a mikor akar. Ha csakugyan valami fontosat fog tudni velem közölni, ezzel lekötélek és én is hálás leszek ön iránt.”

„Ki tudja?...” folytatta Entouca egészen meghatva. Talán még egy ilyen nyomorult férget is, mint én, tehet valaha hasznót. Bocsássam meg vakmerőségemet, de nem bírom eléggé megköszönni, hogy az én kedves kis Gloriamat nem bántotta... lássa én igazán szeretem őt... Azt hiszem, hogy még most is tisztességes embert csinálhatna belőlem, ha... ő maga is tisztességes akar lenni!”

XIV.

Delirium tremens. — Vóirbo elfogása.

Vóirbonak szombaton február 20-án reggel 8 órákor a rendőrbizottságra kellett volna jönni, azonban látogatása helyett a következő levelet kaptam:

Páris, 1859. február 20.

Rendőrbiztos ur!

Mintán egy maj napon tartandó esküvőre egy egész öltözetet kell elkészítenem, melyen múlt éjjel folyton dolgoztam, képtelen vagyok

hogy a bibliai lezke elősegíti-e vagy egyáltalán előmozdítja-e az olvasási lezke alatt, rendszeresen kell arról gondoskodni.

Végzetesen tévedne azonban az, aki a most emlíndottakból azt következtetné, hogy az erkölcsöknek rendszeres tanításához külön tanúrók és külön tankönyvek szükségesek. Az erkölcsöknek ilyenformán dogmatikus tanítása igen könnyen azon tévedésbe ejtendő a gyermek, hogy ez is csak olyan tantárgy, mint a többi, a melyeket az emlékező tehetségre kell bízni. Pedig igen helyesen jegyezte meg már Montaigne, hogy a gyermek a lezket ne annyira felmondja, mint inkább gyakorolva ismételi. Készségesen igaz ez az erkölcsi nevelő oktatás mezején.

„Nem az a tanító teendője, hogy erkölcsi szabályokat mondjon a növendéknek, hanem hogy ő vele magával találjonssan fel ilyeneket. Nagy gyakorlati különbség van azon szabály közt, mely kívülről kényszerítetett rá a növendék lelkére, és a közt, melyet magával állítatunk fel. Azon mód, melyen az utóbbi esetben szabályhoz jut, valódiságot, életet ad a törvénynek, melylyel az különb nem bírhatna, s mely nélkül nem is befolyásolható a növendék magaviseletét. Késztette biztos az így vetett alap; nemcsak a szabály czélját fogja fel jobban a növendék, de a dolog természeténél fogva a következmény élénk képzelését is megszerzi magának.”

Hogy mennyire termékeny és a szellemi erőket edző ez ilyen eljárás — és mennyire fárasztó s az érdeklődést elfojtó a dogmatikus, kátszertű oktatás, azt az értelmi nevelés köréből vett analogiával kívánom megvilágítani.

Minden értelmes tanító gyakorlatból tudja, hogy mennyire untató, mert a szellemi telenségre kárhoztató a nyelvtani, vagy számtani szabályoknak kész grammatikai vagy számtani kézikönyvekből való tanítása és tanulása. Ellenben mennyire erőfejlesztő, munkára serkentő a kész nyelvtényeknek s az adott számviszonyoknak a vizsgálása, boncolgatása. Mennyire örvend a gyermek, s mennyire fokozza munkakedvét, ha sikerült neki egy-egy nyelvtani vagy számtani szabályt felismerni; mennyire állandóbb birtoka lesz így a saját felfedezése s mennyivel könnyesítőbb reá nézve az önalkotta törvény.

Az inductionnak ezen módja miért ne volna alkalmazható az erkölcsök tanítására is? Gyakorlati nevelők ez irányban is a legjobb sikerről biztosítanak.

Amily helytelennek tartom azon eljárást, mely minden egyes ténnyől erkölcsi törvényt akar kiderőszakolni, vagy a megkiváncsolt alkalmat mintegy a hajánál fogva húzza elő, ép oly hibásnak, sőt mondhatnám vétkesen hanyagnak kell neveznem azon tanítót, aki az önként kínálkozó alkalmat arra fel nem használja s egész tanítását úgy nem rendeli, hogy az iskolászás ideje alatt egy, bár csak alkalmasszerűen létszó, de mégis egy rendszeres egészlet képező erkölcsi oktatásban részesítsen növendékeit.

Bőségese szolgálhat erre alkalmat a beszéd- és értelemgyakorlat, történelmi események, életrajzok, erkölcsnemesítő olvasmányok és elbeszélések. Ez utóbbiak, ha nem

önnel a megállapított órában megjelenni. Egyébként ügyünkben nincs semmi újabb jelenteni való.

A rendőrfőnökségtől nem fog felszólítást kapni, hogy a Bellevilleben tartott beszédem miatt a nyomozásokat folytassa. Nincs szándékomban vagy is inkább nem mernék a munkakérdésben nyilvánított nézetemet eldözni.

Ellenben megbízható forrásból tudom, hogy ön van kizemelve kormányképviselőnek a jövő vasárnap Bellevilleben tárgyalásunk befejezése céljából tartandó gyűlésre. De engem nem fog ott látni.

Szivesen fekszik, hogy szegény meggyilkolt Desiré barátom ügyében a vizsgálatot mielőbb befejezve lássam. Minden estemet arra fordítom, hogy a „Sólyom” kávéház törzsvendégeit egymás után tanulmányozzam. Biztosan remelem, hogy egy hét lefolyása előtt Bodasse halálát előidéző büntény közlelbi részleteit és a gyilkos nevét tudni fogjuk.

Legalázatosabb szolgálja

Vóirbo.

Lamartine-utca 26 sz.4

E levél újabb eselt rejtejt. Mi szándéka lehetett?

Vóirbo talán szólni akart? ... Vagy azért nem jött a rendőrbizottságra, hogy kikerülje a találkozás Ringuével és Champyval, félvén, hogy valamelyik felismeri őt?

Február 13-án, mikor irodámba jött, meghívta már előre lepecsételt borítékban nála volt.

Igy tehát a személyzet előtt magának megnevezése nélkül bejöhett hozzám.

Célzatossan történt ez, vagy pedig a titkos ügynököknek szokása?

Február 17-én egyenesen lakásomra jött a rendőrfőnök nevének felhasználása mellett.

Ma levélben menti ki magát. Szóval az a Vóirbo ravasz gazember. Az ilyen találekony szellem részéről elkészülve kell lenni minden meglepetésre, sohasem szabad szem elől tévesztetni, észjárását lehetőleg követni kell.

Meg kell győződnöm, hogy a legközelebbi éjeket csakugyan a „Sólyom” kávéházban fogja-e töltöni.

De hogy történjék ez? ... A tulajdonosnő megbízhatatlan... Sem én, sem embe-

is igazak, mégis igen jó szolgálatot tehetnek; a fődolog az, hogy valószínűleg legyenek s úgy legyenek előtva, a mint azok bármikor is megtörténhetnek. „A tanító ugyan utalva van azokról várni s tekintetben támogatást, kik az iskolai könyveket szerkesztik; de nincs egészen köve a kézikönyvekhez arra nézve, hogy mit közöljön növendékeivel. Az előszöbeli oktatás bő alkalmat nyújt jöveteini meg a könyvek hiányát is.”

Kerner Péter.

KÜLFÖLD.

Tisza és Kálnoky orosz barátok.
A „Novoje Vremja” bosszu becsi levelet közöl, melynek írja igen előkelő helyről azt az értesítést vette, hogy Kálnoky gróf oroszellenes politikáját Tisza Kálmán helyteleníti legérelmesebben(?) „A magyar chauvinisták és oroszofalok feje — mondja a levelező — a balkánfélszigeti egysensuly elméletének szerzője, az oroszellenes Balkán-szövetség eszméjének híve, az oroszellenes európai szövetség örök pártíve most az Oroszországgal való megegyezést óhajtja. A magyar miniszterelnök barátai, akik engem ezen tény valódiságáról biztosítottak, arról világosítanak fel engem, hogy Tisza a legutóbbi idők az osztrák-német szövetségről nem sokkal többet tudott, mint bármely más politikus: a rendelkezésre álló adatok szerint teljes joga volt azt binni, hogy Németország tartozik Ausztria-Magyarországot Oroszország ellen megvédni; (?) ha ez a nézete tévesnek bizonyult, ez nem Tisza hibája, hanem azoké, kik neki oly hiányos értesítéseket adtak. Most, hogy Tisza a teljes valót tudja, nem tehet mást, mint hogy megváltoztatja nézetét a Habsburg-monarchia nemzetközi helyzetéről és a követendő politikáról. A jámbor orosz újságíró, — jegyzi meg a „P. H.” — természetesen azt akarja olvasóival megértetni, hogy Tisza megijedt a moszkaitól. De becsi ismerősei előtt mint „tapintatos diplomata” akar brillírozni és ezért megdicséri Tisza Kálmánt, hogy milyen eszes ember; emlíndja róla, hogy a belpolitikában mennyire megváltoztatta nézetét és ezért „nem tartja lehetetlennek”, hogy Tisza a külpolitikában is megváltoztatja nézetét. És a „tapintatos medve” aztán igen finom árnyat sző, a végből, hogy vizsályt támasszon Kálnoky és Tisza közt. Elmondja, hogy Kálnoky és Andrassy mennyit rontottak oroszellenes politikájukkal, és kijelenti, hogy Kálnokyt el kell bocsátani, helyébe pedig „fitalabb, Tiszához közelebb álló” férfit állítani, még pedig — Kállay és Bényi. A tanács igen bölcs, de a levelező maga sem bízik annak „jó” hatásában. Nehéz megmondani, — így szól — hogy Tisza és Kállay képesek lesznek-e a becsi cabinet mostani oroszellenes politikáját megváltoztatni. „Mi sem tudjuk, hogy képesek lesznek-e rá, de annyit tudni vélünk, hogy — nincs hozzá semmi kedvük.

A francia mozgósítás. A francia hadügyminiszterium határozotta a megegyezést a hirt. mely szerint egy, a miniszteriumhoz becsott tiszt oly nyilatkozatot tett, mely a mozgósítást mint közvetlen a küszöbön állót jelezte volna; nemkülönben a „Pall Mall Gazette” ama híre is, hogy az Angolországban tartozkodó francia tartalékosokat Franciaországba visszahívták.

„A Temps” constatálja, hogy valamennyi nagykövet, de főleg Münster gr. német nagykövet békes megnyugtató szellemben nyilatkozik.

reim nem melhettek e lehubja fölismerés nélkül. Tett tapasztalataim után polgári ügynökök átengedéseir sem fordulhatok a rendőrigazgatásához; nem kérek a politikai titkos ügynökökből.

Entouca és Gloria szolgálatát fogom igénybe venni.

Champy által híffón este 10 órára magam elé idéztettem őket.

Egy szobrás és író barátom fölkerétek arra, hogy egyszer engednék nekik bepillantani a föld alatti Párisba. Fölhasználtam az alkalmat és felszólítottam Entoucat és Gloriat, hogy ez uraknak mutassák meg a „Sólyom” kávéházat és ennek törzsvendégeit.

„Legyenek ovatosak, nehogy gyanút keltsenek. Különösen azt el ne árulják, hogy én ajánlottam ez urakat. Ugy, mint rendszeren szoktak játszani Riferrel és „kemény szívvel. Igaz, jó hogy eszembe jut. — volt-e azóta ott Vóirbo szabó?”

„Tegnap volt ott” mondá Gloria. „Különben néhány nap óta rendszeren jön és Rifernek mindig fizet pálinkát. Tegnap annyira leitta, hogy a hóna alatt kellett őt haza vinnie. Mikor így együtt elindultak, még megjegyeztem Entoucának: „A szabóval nem szabad inni. Nézd csak milyen állapotba hozta Rifer és ezt megteszi vele minden este... Bizonyosan Macé ur bizta meg őt ezzel, hogy Rifer kifecséje azt, a mit józanon elhallgat.”

„Eszelődik, Gloria kisasszony.”

„Csak azt tudom, a mit hiszek... csak azt ismétlem, a mit akkor mondtam.”

„Azonban én Vóirbo urnak nem adtam semmiféle megbízást. Ő, mint Desiré régi barátja, saját felelősségére kutatja annak gyilkosait. Ugy veli, hogy ezeket a „Sólyom” kávéház vendégei közt kell keresni.”

„Oszintén szólna. Entouca és én keveset bíznak e szabóban; a ki sohasem található munka mellett. Léte talány. Nem lenne képes, úgy mint mi, családját önként bemutatni. A miénk... az egész világ. Nemde, kedves Entoucám? Az övé ellenben... senki.”

„Hisz nem régebben nősült, akkor csak elő kellett okmányait mutatni.”

„Ki tudja, micsoda okmányok voltak azok, talán nem is a sajátjai!”

„Honnét gyantja ezt? ... Talán csak nem valami légből kapott gyanúsítás?”

(Folyt. köv.)

LEGUJABB POSTA.

A német hadikölcsön. A berlini „National Zeitung” a többi reggeli lapokkal egyetértőleg állapítannak jeleníti ki a hirt, hogy 300 millió hadi kölcsön a felvétele szándékoltatik. A nézetett lap ezélszövege: Legfőképp valamely vasuti vagy csatornaépítési kölcsönről lehet szó, a melyre a kormány már régebben — fölhatalmátalatt; egyebiránt a katonai javaslat végrehajtására megkövetelt a kölcsön felvételét.

Bolgár emigránsok internálása. Bukaresti jelentések szerint, a román kormány indítatva érezte magát a „Romániában” idöző emigránsokat, köztük Gruevet és Benderet tekintettel veszélyes igaztásaira internálni.

A bolgár-ügyről. Konstantinápolyból jelentik: A nagyvezér és Vutkovics közti tárgyalások a bolgár-kérdésben befejezésükhez közelednek. Zankow tényleg elejtette azon kövelest, hogy a regensség lépjen vissza s kész annak módosítására; hasonlóképp engedelmeyeket tett a koalíciós miniszterium alakítása tekintetében. A Zankow-pártiak Konstantinápolyban még mindig nagy igényekkel lépnek föl, nézetükben az a b a u Zankow nem osztózik többé. Grékow és Stoilow, mindjárt megérkezésük után értekeztek a nagyvezérrel, jelenleg a tárgyalások szünetelnek Kalesew megérkezéséig, mely legközelebbre várható.

TÁVIRAT.

— A képviselőházból. —

Budapest, feb. 5. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata). A képviselőház ma folytatta a belügyminiszteri budget, tárgyalását, s azt végül minden levonás nélkül megszavazta. — Tisza miniszterelnök felelt György Elek interpellációjára a Keglevich-Komjáthy-ügyben, s igazolta az intendans eljárását. A választ a ház tudomásul vette.

NAPTAR.

Febr. 6. Vasárnap. Róm. o.ath. naptár Dorotya. Prot. naptár. Dorotya. Görög-orosz naptár (Január 25. Triod. Nap két 7 óra 23 perc. Nyugszik 5 óra 5 perc.)

Febr. 6. A „Kölcsey-Egyesület” ülése d. e. 10 órákor a városház fölszintjén termében.

Febr. 6. A „Lövész-egylet” választmányi ülése d. e. 10 órákor a városház emeleti kis termében.

Febr. 6. Az aradi honvédegylet javára felolvasás d. u. 4 órákor a városház dísztermében.

Febr. 12. A kereskedő-ifjak táncvigalma a „Fehér Kereszt” nagyertermében.

Febr. 13. Az aradi könyvnyomdászok hatya-bálja Strobl sörcsaroknában.

Febr. 15. Arad megye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órákor.

Febr. 20. A „Kölcsey-Egyesület” táncvigalma a „Fehér Kereszt” nagyertermében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Előadás az 1848/49-iki honvédek javára. Az aradi honvédegylet ma délután 4 órákor a segélyre szorult 49/49-iki szabadságharcosok javára a városkúza dísztermében előadást rendez a következő műsorral: 1. Hymnus. — Részlet azon miséből, mely előadott Mátyás királynak 1464-ben történt koronázása alkalmával. Éneki, az. „Aradi magándalkör. 2. 1849. február 8. Történelmi rajz versekben. Irta: Somló Sándor ur. 3. A mohácsi koldus. Történelmi románéz Nyiznyai Gusztávól. Máday Mátyás ur harmonium-kíséretével éneki. Buja Sándor ur. 4. A nemzet génusza. Irta és felolvasa: Besze János ur. 5. Riadó. „Fel, kik a hont szeretik.” — Kardal, éneki az Aradi magándalkör. Helyárok: Ülhöly a teremben 1 forint, állóhely a teremben 50 kr. Ülhöly a karzaton 50 kr., állóhely a karzaton 20 kr. Jegyek előre válthatók Bettelheim testvérek íj. Klein Mór urak könyvkereskedésében. valamint az előadás kezdete előtt a bemeneti pénztáraknál. Fellülháztések köszönettel fogadtatnak. A harmoniumot Kriszpin József ur volt szives ingyven rendelkezésre adni. — A közönség körében általános és nagy az érdeklődés az előadás iránt, melynek műsora, de első sorban nem es a házfafás Hízja meg is érdemi a tömeges pártfogást. Hízjuk, hogy ez meg is lesz.

Kugler István járásbíró ur tegnap vett búcsút a törvényszéktől, s hétfőn foglalja el új hivatalát.

Jótekonny adomány. A Kriszpin-teremben febr. 1-én fiatal polgárok által rendezett társas estélyi felelségből hét forintot kaptunk a polgári jótekonny négyelet számára, s az adományt rendelkezése helyére fogjuk juttatni.

Közgyűlés. Az aradi lövész-egylet ma délelőtt 10 órákor tartja közgyűlését a városház emeleti kis termében. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk rá.

A takarékoskodó polgármester. Al-talában tudva van, hogy Salacz Gyula polgármester a városi ügyek körül olyan szigorú gazdálkodást folytat, hogy sokan hajlandók ezt szűkkeblűségének felírni, ami azonban hogy éppen nem áll, mindenki tudja, kit a sors abba a helyzetbe hozott, hogy a polgármester ur jó szívet próbára tehetné. Nemesebb és könyörületerebb szívet alig lehet képzelni, mint az övé, de hát hiába, neki kötelességei vannak, és pedig kü-

lönösen szigorú kötelességei a takarékoskág keresztülvitelénél, mert erre a város pénzügyi viszonyai is kényszerítik, s így aztán sokszor szíve ellenére kénytelen egyben-másban a törles módját alkalmazni. — Tegnap is törült a tanácsi ülésen egy oly számlát, mely eddig nem ugyan törvényből kifolyólag, de méltányosságból kifizetett. A város részére szükséges papír-előirányzatot is felére reduclta, sőt még az országos magyar iskola-egyesület által pártolás czéljából megrendelésre ajánlott „Fiume” című lap előfizetésére szükségeltető 6 frtot is meg akarta takarítani, bár föl-lehet tenni, hogy nem rossz hazafiságból, de kényszerűségből; a tanács azonban magára vállalta a felelősséget a magyar nyelv terjesztésének hozott 6 forintnyi áldozatát, s reméli, hogy a közgyűlés jóváhagyó helyeslése megadja a tényere a teljes felmentést.

Az 1849-iki évi február 8-án Aradon az utczai harcban elesett szabadsághősökért 1887. február 8-án reggeli 10 órákor a főtisztelendő minorita atyák templomában g y á s - i s t e n i t i s z t e l e t tartatik. Ezután, az aradi honvédegylet rendezésével az évenkénti szakosos kivonulás lesz a köteri sétatyon felállított emlékszórborhoz, melynél az emlékszórból — hazai közéletünk jeles veteránja: Besze János ur fogja elmondani. Tisztelettel felkeretnek a tekintetes hatóságok, — testületek, egyletek és társulatok, — valamint Aradváros lakói általában, hogy ezen hazafias, s egyuttal helyi jelentőségű ünnepély díszét nagybecsű megjelenségek által emelni sziveskedjenek. Kelt Aradon, 1887. február 6-án. Az aradi honvédegylet elnöke. — A fenti felhívással egybefüggőleg felkérlek az 1849/9-ki honvéd bajtársakat, hogy a testületileg leendő részvétel végett, 1887. február 8-án reggeli 9 órákor lakásomon egybejöhni sziveskedjenek. Kelt Aradon, 1887. február 6-án. Lukácsy Miklós, az aradi honvédegylet elnöke.

Arad város februári közgyűlése. Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről február hó 9-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben felvendő tárgyaknak folytatolagos sorrendjéi a következőkkel egészítjük ki: 19. A szinügyi bizottság jelentése Krecsányi Ignác szinigazgató környerére az aradvárosi színház berletétől való felmentetés tárgyában. 20. Schreier Augustin dr. kérvénye orvostudori oklevelének kihirdetése iránt. 21. A tiszti ügyész jelen ése néhai Bisztriczky József örökösivel televétel iránt. 22. U. a. Argyle-Lázár és társával széna és szalma-szállítás iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. Arad, 1887. február 5-én. Kiadta: Institoris Kálmán, főjegyző.

Somló Sándor az aradi szintársulat kitűnő tagja — mint már említettük — pénteken este táviratilag értesítettn, hogy édes atya haldozik, még aznap este elutazott. A honvédegylet mai előadására írt költeményét eből fogva Fenyéri Mór fogja elszavalni.

Felmentett vállalkozók. A színház-nál teljesített lakatos-, és-, kőműves-, mázol- és szobrászati munkák vállalkozói, miután a jótállási egy év lejárt s a munkában semmi hiány nem tapasztaltatott, a jótállás kötelezettsége alól felmentettek, s letett biztositáknak kiadattak.

Jótekonny árvahei alapra. Boros József emlékére Friedmann Lajos és Ede, Kneffel Károly, Mayer Samu, Nikolics Péter, Spieidner Bernát, Schwartz Simon, Spiegel Lipót, Sonntag Gyula és Pleess-Herman urak, egyenkint 2 frt 50 kr., összesen 25 forintot adományozván, ez összeg az árvahei alap javára utalványoztatott s érteve ez uton nyilvánítva köszönetét Salacz Gyula polgármester.

A városliget deficitije. A lövész-egylet az aradi városliget gondozásáért 1000 frtnyi évi segélyben részesül a városról, de köteles a számadást évenként a tanácshoz benyújtani. A múlt évi számadás most lett be-terjesztve, s e szerint bevétele volt az egyletnek a liget után az 1000 frtot beszámítva, 1720 frt, kiadása pedig 4922 frt 11 kr.; így ráfizetett a ligetre 3202 frt 11 krajczárt.

Füftö mirigydagyanat uralkodik járványserűleg az aradi gyermekek közt. Ez a baj azonban minden tél végén elő szokott fordulni s bár nem ragályos, mégis a betegség könnyebb lefolyása végett tanácsos az ily bajban szenvedő gyermekeket 4—5 nap szobában tartani. Egyéb gyógykezelést nem igényel.

Az aradi ügyvédi kamarából. Parszka János csorvasi ügyvéd önkénytes lemondása. — Szemlén Kálmán b. csabai ügyvéd pedig elhalálása folytán a kamarai jegyzékből töröltek; az utóbbi irodájá részére gondnokul Haau Béla b. csabai ügyvéd rendeltetett ki.

Helyesebb beosztás a postán. Az aradi postafőnök ur jó érzékről tanuskodik, hogy a közönség köréből a posta ellen felmerült óhajok lehető teljesítését azonnal fogantatni törekszik. Így legutóbb az utalvány-kifizetési osztály helytelen beosztása ellen emelt panaszt szüntette meg azal, hogy az összes érkező utalványokat, két részre osztva két pénztár által fizetteti ki, mi nem csak azért helyes, hogy a közönség sokkal hamarabb vehetné, de magukra a pénztári teendőket vezető tisztekre is sokkal inkább méltányos, mint volt előbb, amidőn az egyik az 50 frt terjedő utalványok kifizetését nem győzte, a másik pedig, ki csak az 50 forintot felüli utalványokat fizette ki, majd egész nap tetlenül vesztegelt.

Adomány. Laubner Károly állatorvos, az aradi siktetéses iskola javára egy forintot adományozta, melyért az iskola gondnoksága e helyütt köszönetét fejezi ki.

Folytatás a mellékleten.

jövendő küszöbe elé és hallottak is kérdéseikre oly feleleteket, a melyeket, — akár beváltja őket a jövő, akár nem, — sohasem fognak elfelejteni.

Egy urat avval biztatott a kedves Pythia, hogy a jövőben dusszag lesz és sokat, nagyon sokot fog nyerni, s midőn ez az ur kétértelműen ráta fejt, elküldte a tombolához próbára. Így játszott össze jósdá és tombola a szegények javára.

A jósdából a terem közepére sáttunk. Itt a következő notabilitásokat láttuk: Fábrián László főispán, Ormós Péter alispán, Salacz Gyula polgármester, Végh Aurél jószágigazgató, Kuttig Albin vezérőrnagy, Hauser Károly, Kapdebo Géza ezredes, Janky, Zalay Tamás alezredes, Kugler István járásbíró, Kuncz Elek igazgató, Simay Ede, Szalay Károly, Szathmáry Miklós, Urbán Iván, Millig József, Szentpétery Antal, Fábrián Lajos, Avarffy Imre dr., Robitsek Agost, dr. Heeger Ernő, Hideg Kálmán és Pálffy József urakat stb. stb.

Fél 12-ig csak eltréve táncoltak egy-egy tórt. Ezt az időt az alárezoosok szellemessége igényelte magának. Fél 12-kor aztán megkezdődtek az allegorikus képletek, melyeket Boránd Gyula rendezett, szépen és izléseken.

Fáklyás remetének kíséretében lépett be a halál, megborzongatni a jó kedvre hangolt nézőt, ki csak aztán vidult fel, midőn a halál után 6 fehérbe öltözött himesszárnny angol lépett be, kiket a földön Doga Anna, Koruna Eugenia Rajkay Boriska, Rácz Giza, Vágner Agnes és Vidovits Róza urhölgyeknek neveznek. Utánuk hozták az időt gyermekkeivel, ki előtt megjelent a tavasz, kit Laubner kisasszony képviselt igazán, majd a nyár Halmay Ilona és Vanina Gyula által személyesítve, az ősz Bignio Mariska által jelképezve, és végül a tél Dorka Anna, és Gebhardt István személyében. A het szök esztendő Boránd Gyula, a köveket pedig Nyilassy Mátyas személyesítette. Egy ideig veszekedtek egymással, míg végre a vitát az Idő döntötte el: a köveket az életnek, a soványakat pedig az enyészetnek adván át. E bolos ítélet után aztán kivonult az egész menet.

A megfűresedett teremben aztán megeregt a tánc és folyt vígan, jökevűen egész a hajnali órákig, midőn is a közönség egy pompásu eltöltött bálj éj emlékével távozott haza.

—m.

— Kereskedő ifjak bálja. Az aradi kereskedő ifjak társulata és az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző együtetének f. év februárhó 12-én a „Fehér-Kereszt” nagytermében tartandó jótékonyzéli zártkörű báljára az ügybuzgó és tevékeny rendezőség a bál sikere érdekében a kellő intézkedéseket a legkisebb részletekig megtette. Igen szép és elegáns női táncrendekről is gondoskodott s biztosra vehető, hogy ezen bál egy erkölcsi mint anyagi siker tekintetében fényes eredményt fog felmutatni. A belépti- és karzatjegyek — melyekre előjegyzéseket Dániel Endre ur fogad el — februárhó 11-én és 12-én d. e. 8—12, d. u. 2—6-ig a rendezőség irodájában a „Fehér-Kereszt” 10. számú szobájában lesznek kiválthatók. — A rendezőség ma délután 2 órakor az együtet helyiségében ülést tart.

— Az aradi munkás bál. Az aradi ált. munkás betegsegélyző együtet ma a „Fehér-Kereszt” nagytermében, az aradi daleylyet közreműködése mellett, táncvizsgálat rendez, melyre belépti- és karzatjegyek ma délután 2 órától 6-ig a „Fehér-Kereszt” szálló 20-ik számú szobájában válthatók.

KIS LOTTO.

Bécs, február 5-én:

9. 12. 38. 73. 53.

Temesvár, február 5-én:

71. 28. 67. 29. 2.

KÖZGAZDASÁG.

Az „Aradi Lloyd” heti tudósítása.

— február 5.

Az enyhe, fagyos időjárás a lefolyt héten is tartott.

A terményüzletben a hangulat igen szilárd, befolyásolva az összes tőzsdéken a háborús hírek folytán uralkodó izgatottság által.

Buza, a behozatal jelentéktelen és 8-20—8-50-ig mm.-ként készségeesen vásároltatik. — Záratokban 6000 mm. körül 8-35—8-60-ig mm.-ként jött tudomásra.

Rozs néhány nap óta élénk vételkedvűnek örvend és kisebb tételként 6-30 mm.-ként lett elérve.

Eladók ma 6-50 frtot kérnek mm.-ként. Arpa csekély forgalom mellett jegyzése 6—6-25-ig mm.-ként.

Zab egész héten élénk keresletnek örvendett és 5-85-ig mm.-ként minőséghez képest fizetett.

Tengeri: a csekély behozatal nem felel meg a szükségletnek és ennek folytán az árak 5-50-re mm.-ként emelkedtek, ezen áron néhány ezer mm. lett eladva.

Vegyes közlemények.

Szesszűlet.

(Február 5.)

(B.) Az üzlet a múlt héten szilárd irányzattal folyt le, a kínálat csekély, a kereslet kielégítő volt, minek folytán az árak is valamivel emelkedtek.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban 26. kicsinyben 26.50 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Február 5.)

Néhány ezer mm. forgalom, gyenge irányzattal. Tavasz buza 9.21—9.23, új buza 8.92—8.93, új tengeri 6.27—6.29, tavasz zab 6.90—6.92, káposzta-repeze 11.25—11.40.

Budapest, február 5. (A z „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A budapesti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjardék 96.60, magyar papirjardék 87.10—, magyar hitelbank 280.50, osztrák hitelbank 274.50. London 128.60. Páris 50.55.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. év februárhó 5-én.

Magyar aranyjardék 6 sz.	95.25
Magyar aranyjardék 4 sz.	95.70
Magyar papirjardék 5 sz.	85.70
Magyar vasuti kölcsön	143.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	94.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	102.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	114.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	102.—
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	102.—
Penes-bánati földterhermentesítési kötvény	102.—
Penes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	102.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.—

Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Magyar szőlőszüretelési kötvény	97.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-közlöny	114.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	114.—
Osztrák jardék papirban	75.50
Osztrák jardék ezüstben	77.—
Osztrák jardék aranyban	104.50
1860-iki osztrák államsorsjegy	130.—
Osztrák-magyar bankrészevény	840.—
Magyar hitelbankrészevény	278.—
Osztrák hitelintézet részvény	270.80
2. és kir. arany	6.05
Ezüst	—
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	10.14
Német birodalmi márka	62.90
London (3 havi váltóért)	128.60
20 markos	12.60

IDEGENEK NEVSORA.

(Február 5.)

Tücherer-szálló. Hauman József keresk., Bécs. Guttman Samu keresk. Bpest. Reich János. keresk. Bpest. Schützinger Károly. keresk. Temesvár. Nádor-szálló. Gurban Constantin. esperes. Buty-tin. Deutschan Lipót. utazó. Bpest. Krausz Leo. utazó. Bpest. Stern Lázár. utazó. Bpest. Három király-szálló. Institoris N. birtokos. Deás. Bozsnyák Imre birt. Felmenes. Juhász István. birt. Dombiratos. Rossu Gyula. telekkönyvezető. Kisjénő.

Meghaltak Aradon.

(Január 29-től, febr. 4-ig.)

Belváros: Kabdebo Kristóf, 68 éves, földbirtokos, agyszélhűdés. — Boros József, 58 éves állatorvos, tüdőszélhűdés. — Sichea szül. Giller Johanna, 79 éves, hadbíró-százados özvegye, szívbaj. — Neumann Sarolta, 2 hetes, hivatalnok leánya görcsök.

Sarkad: Harvellach János, 64 éves, napszámos, tüdővész. — Man Terézia 72 éves, városi szegény, végelgyengülés. — Krizsan Julia 1. éves, napsz. leánya, höröglob.

Arad városi színház.

Folyó sz. 127.

5. bérlet 12. szám.

Vasárnap, 1887. februárhó 6-án:

Süketnek kell lennie.

Vigjáték 1 felvonásban.

Személyek:

Damoiseau, gazdag üzaznő — Makó Lajos. Eglantine, leánya — Závodszky Teréz. Paule — Petródy Sándor. Bonifaz, inas — Boránd Gyula.

Utánna:

A baletársaság előadása.

Ezt követi:

Fips, a híres nőszaibó.

Énekes bohózat 1 felvonásban.

Személyek:

Fipsz. nőszaibó — Nylassi Mátyas. Liza, gyámleánya — Havas Aranka. Zephir Euphrosina, divatártnő — Vácz Vilma. Holmann, gazdag kereskedő — Kiss Sándor. János, inas — Szentcs János.

VEGÜL:

Karacsony éjjelén.

Balet 1 felvonásban.

Személyek:

Christiana, tündér — Zimmermann Guiseppina k. a. A diótörő — Oehlschlager Alfred ur. Klára — Frederike Frida k. a. Bözi — Walter Agnes k. a. Zsuzsi — Müller Ottilia k. a. Katicza — Huber Katicza k. a.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Holnap, hétfőn:

Volts A baletársulatának harmadik fellépte.

E Z Z E L:

EGY BOLDOGTALAN ASSZONY.

Mazánjelenet.

A SZÉP GALATHEA.

Operette 2 felvonásban.

Felölös szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

Nyilttér.

Ma, vasárnap

utoljára látható

Germak Adolf

óriás

magyar diszruhában

főtér 17. sz. Reck-féle házban.

*) E rovat alatt közlötték semmi felelősségetnem vállal

Szönyegek,

Paplanok,

Matrácok,

angol és erdélyi pokróczok, melyek a

főtéren, Hermann-udvar épületben

létező főközletem raktárán még meg-

vannak

helyiség-változás

miatt 1886. májushó 1-ig

csodálatos olcsóra leszállított árakért

adatnak el.

Mély tisztelettel

118—1—12

Reich B. Károly.

A „HÁROM KIRÁLY”-hoz

czimzett szálloda udvarában

egy jó száraz, deszkapadlózattal ellátott

raktár-helyiség

bérbe kiadó.

Értekezni lehet 92—2.2

Andrényi Károly és fiai

vaskereskedő ezégnél.

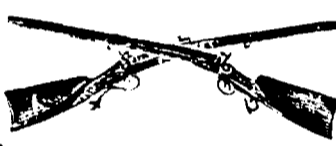
Két szép bolti helyiség

Forray-utca 2. B) sz. a., f. é. májushó 1-től

bérbe adandó.

Bővebbet ugyane ház első emeletén.

JIROUSEK J.

puskaműves és gépész.

Mindennemű szerkezetű

új fegyverkészletek.

Javítások elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

Varrógépek 120—1.3

és minden e szakmába vágó javítások jutányos áron fogadtatnak el

Zongora-leczkéket

ohajtana adni egy vizsgázott s kitűnő bizonyítványokkal bíró zongoratanitónó.

Bővebb értesítést ad lapunk kiadóhivatala.

73—2.2

Schäffer Béla,

órász,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz., a színház átellenében.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy üzletemet gazdagon elláttam a legújabb szerkezetű

faliórákkal,

arany és ezüst

zsebórákkal,

melyek esimos kiállítás és olesóságuknál fogva páratlanok a maguk nemében.

A kik olcsó és szép órát ohajtának maguknak szerezni, ne mulasszák el üzletemet felkeresni.

Javítások egy évi jótállás mellett gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Schäffer Béla,

órász.

Szolid árak. — Pontos kiszolgálát.

HÁJEK ÉS SÜTŐ

porcellán-festészeti műterme, porcellán-, majolika-, üveg-, lámpa-, tükörmem.ü nagyraktára

Aradon, Forray-utca, Auerbach-ház.

Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki nagy közönséget, hogy

porcellán-, majolika-edény-, üveg-, tükörmemü nagy raktárunkat

a mai kívánalmaknak megfelelőleg egészen ujonnan rendeztük be és most azon helyzetben vagyunk, hogy Aradon a legizlésteljesebb festészeti kiállításban menyasszonyi asztalkészletek, servizek, ebédlő-készletek, mocca-készletek, üveggenüek, lámpák, tükrök és egyéb finom porcellán-edények a legjutányosabb árakon csak nálunk szerezhetők be.

Ebédlő-készletek izlésteljes diszítéssel 13 frttól 30 frtig. Kávé-készletek diszes kiállításban 5 frttól 30 frtig.

Thea-készletek diszes kiállításban 5 „ 30 „ Mocca-készletek diszes kiállításban 6 „ 15 „

Nagy salon-lámpák kiváló szép festészeti kiállításban 2 frt 50 krtól 3 frt 50 krig.

Porcellán-festészeti munkákat fényképekről, monogramokkal, egész művészies kivitelben, minden színre a legjutányosabb árak mellett készítünk, melyek legczélszerűbb menyegzői, s egyéb alkalmi ajándéktárgyakul leginkább is ajánlhatunk.

A t. vendéglős urakat is tisztelettel értesítjük, hogy nagy bevásárlásunk folytán nagyban és kicsinyben legújabb mintájú dupla-tányérok, oválok és egyéb porcellán és üveggenüek gyári áron kaphatók.

A nagyérdemü közönség pártfogását tisztelettel kéri

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

HÁJEK ÉS SÜTŐ.

SZOLID ÁRAK. — PONTOS KISZOLGÁLAT.

Elnapolt közgyűlés. Mint az aradi izr. négyzet tagjai halás kezveletől indult...

Az aradi ipartestület előjárásának e havi rendes ülése kedden, f. hó 8-ikán...

Az aradi tüzoltókar neheztel. A tüzoltókar parancsnoksága neheztel hangon...

Meghívás. Az első aradi betegséggelző és tanácskési egyület elnöksége...

Ismét panasz. Több hitese helyről érkezett szerkesztőségünkbe panasz...

Becsözönkönyvtár. A napokban történt. Aradon egyik népszerű bérházban...

Hazánk és a főváros. A népfelkelésről folyik a beszéd mindenütt...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Kiadó lakások vannak a színházi bérpályán...

Az aradi iparos ifjak önképző és betegséggelző együletének választmány...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nyilvános számadás és köszönet. Az aradi iparosalkalmából az aradi ipartestület...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Nincs benne bécsies. A bécsi községtanács...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

Botrány osztrák képviselők közt. A reichsrath...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

A magyar állam főnk vagyis a dualizmus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében...

Farsang.

A jótékony négyzet álarozs bálja.

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

Arad, február 5. — Ösmersz? kérde tőlem egy elegans álarozs...

SZÍNHÁZ.

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A berlini „Fridrich Wilhelmstädter színház baletársága ma este lépett fel...

A nagy világ.

A költő-hercegné. Rómában az utolsó udvari bál alkalmával, a Margit királyné által...

Garai Károly

acél-sodrony ággyel (matrac) és „Hungaria” kocsilás egyedüli feltalálója és készítője.
Aradon, Arena-udvarban.

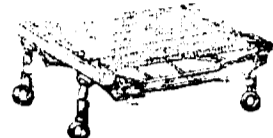
Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy acél-sodrony ággyel (matrac) a folytonos egyenlő hőmérséklet által előmozdítja az egészséget, senki por sem férgek lerakódására nem hozást okoz; egy ilyen matrac ára 12 frt. Egyenlő ruganyosságért husz évig kezeskedem. Hogy alkalmat nyujtsak ezen a közönségnek minden hához bevezetni, 2 frt. havi részletre is készítem. Készpénzfizetésnél megfelelő engedményt adok. A megrendelésnél pontos mérték beküldése mellett az ágyak belvilága vétetik és a hossz- és szélességből 2-2 czm. 1-számítandó

alkalmasak. Matraczim minden egyéb rendszerű ággyel szemben a legelőnyösebbek, s ma már minden hához elkerülhetetlenül szükséges. Olcsóbbak a szalmazsáknál, mert egyszeri kiadásért husz évig kezeskedem.

„Hungaria” 38-6.10

acél-sodrony kocsilás-ímet biforkodó ajánlani a gazdálkodó közönségnek már csak azért is, mert rendkívül olcsó és tartósságuknál fogva felülmúlnak bármely más rendszerű kocsilást.

Ára: támlával 10 forint, — támla nélkül 6 forint.

Megrendelésnél az ülés hossza és szélessége jelző. — Ügynökök vidékre fölvetetnek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főter 39. sz. a.

Tombola és ajándéktárgyak.
Társasjátékok, domino, lotto, löverseny stb.
Bájl- és salon-legyezők, keztük, fehér cipők.
Illatszerek, szappanyok, toalet-vizek és hajporok.
Petroleum-lámpák, függő és asztali, valamint éjjeli.
Istálló- és viharlámpák,
Üvegüvegek, pohártartók, pálinka-servicek, bor- és sör-garnitúrák, gyümölcs-tartók, virág-vázák, Tálazák fából, pléh- és alpacca,
Thea- és kávé-főző gépek, réz és nickel,
Csillárok, üvegtől és bronzból 6 ágtól 12-ig, különösen templomok és kapornakba.
Albumok papírból, bőrből, vászon- s plüsheből.
Varró-Necessairek, író mappák és poesiekönyvek.
Péncz- és oldaltárcák.
Fa kosettek ékszernek, kézi munkának és thea-czukornak.

Virág-asztalok és hozzá való virágcserepek.
Thea-asztalok nyolc szegletű és kerek márvánnyal és anélkül.
Gyermekjátékok figyelemre méltó a belföldi ipar, kezi- és munkakosarak, munka asztalok, belföldi ipar, viasz vásznak, sztalra, butorra, furdós mosó-szobákba.
Fűtő szőnyegek, valamint nagyobb ebédlő-szőnyegek.
Ablakredők, vászonból és fából szövve.
Sártörők, szalma, gyékény, tengertű, Coeus és gummiból.
Utazó-táskák, kofferek, plaidok, angol úti pokróczok.
Ló-pokróczok és kasmir szövetelek, belföldi ipar, igen előnyös arakban. Székek levezze, szobai és kerti, felette erősek és jutányos árak mellett.
Lábbelik urak, hölgyek és gyermekeknek.
Mindennemű harisnya.
Az egészség fenntartására vízstúró-gépek, tömörített faszénből 1 frt 60 krtól 8 frt, Szodaviz készítő gépek 6 frtől 12 frt.
Orvos és chirurgicali készletek igen nagy választékban, külön árjegyzékben, főbb cikkek, ágyneműk, flanel, gummi, vászon bandazsok, sérvkötők, bongul és Canderek, méh-tükörök, Inhalatio-gépek, Clystirok, seb-feeskendők, Irrigaseurók, gummi harisnyák és meg mindenemű szoptató üvegek és tej-szivők.
Kalapok férfiaknak.
Sapkák téli és nyári, nyakkendők, bali és sötét színben.
Cotillon-táncjelvények, álarczok a legjutányosabb arakon.

Póstitai rendelvények azonnal teljesítetnek. 24-10.17

Pontos kiszolgáltatás

DRATSAY LAJOS

fűszer-, gyarmat- és csemege-kereskedése

a „fehér macská”-hoz,

ARADON, MINORITA-PALOTA.

Ajánlja jól berendezett raktárát mindenemű fűszer, csemege, valódi finom angol, chinai theák, valódi tiszta jamaika, cuba és brazilai rumokat, finom likörök, valódi szeremi szilvium, asztali fehér borok, aszu veres és pezsgő borok, magyar és francia cognacok.

Továbbá kitűnő ementhali, grói, rochefort, pármái, gorgonzola, hollandi, strachino, imperial, herbersdorfi, hagenbergi, exelsior és montenegro sajtok.
Friss hollandi hering, tüstöl és pezsol heringek, angolna, oroszka, sós ajóka és olajban, caviár, francia és magyar mustár.

Kassai sódar nyersen és főzve, olasz mortadella, debreczeni kolbász, oldalas és pörzsölt paprikás szalonna.
Naponta friss becsujhelyi kolbász, mustkolbász, déli gyümölcsök, csemege-czukorkák.

Becses pártfogásért esedez, mély tisztelettel

81-2.5

DRATSAY LAJOS.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

TÖRÖK GERGELY, Aradon.

A farsangi időnyre ajánlom nagy választékban levő férfi, bali cikkeit u. m.:

Cylinderek, clackok, nyakkendő, keztyű, divatos ingek, gallér, kézelő, lakcipő, harisnya, álarczok, sat.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel.

Török Gergely

férfi divatárú terme

az „ARANY EMBER”-hez, főter 21-ik szám, a megyeházzal szemben. 16-9.50

Szolid szolgálat.

Nagy választék farsangi cikkekben.

Nagy választék farsangi cikkekben.

Vendéglősök figyelmébe.

SINGER EDE

Aradon, a színház bejáratával szemben.

Ajánlom a legdusabb felszerelt raktáromat

porcellán, üveg, alpacca, chinaezüst, quivrepoli terracotta

és MAJOLIKÁ-NEMŰEK,

valamint

konyha- és háztartási eszközökben, asztali és függő lámpákban

nagy raktár a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

SINGER EDE.

Vendéglősök figyelmébe.

Családok figyelmébe.

Családok figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a főtér 18-ik szám alatti Habereger-féle házban 6 év óta fenálló

WECHSLER és NAGY-féle fűszer-, festék- és anyag-áru üzletet

saját számlámra átvetem és azt

WECHSLER JÓZSEF

kereskedelmileg bejegyzett cég alatt folytatom.

Midőn egyuttal eddigi nagybecsű pártfogásáért köszönetet mondok, kérem azzal ezután is engem megtisztelni, biztosítván, hogy minden igyekezetem oda irányuland, miszerint legjobb minőségű áruk, pontos kiszolgáltatás és legjutányosabb árak által meglegedésüket továbbra is kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel, alázatos szolgálja:

102-1.6

WECHSLER JÓZSEF.

Egy nyugalmazott görög katolikus lelkész ajánlkozik — szerény felvételek mellett — kisebb, vagy nagyobb gyermekek mellett

nevelőül,

vagy más megbízható s a papi állással egyeztethető állás elfogadására. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

Árverési hirdetmény.

Az új-aradi kir. jbiróság mint ukkvi hatóság közhírré teszi, hogy Putits György főnlaki lakos végrehajtónak Putits Zsivka, szül. Deszenka végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyben az új-aradi kir. jbiróság területén lévő, Főnlakon fekvő, a főnlaki 180. sz. tjkvben A. I. 1-7. és II. 1-5. sor, 179., 900., 1236. 1473., 1895., 2188., 2726., 1293., 1486., 1739., 2224., 2636. hrsz. alatt foglalt 3/4 urbéri kültelekből álló ingatlanságnak végrehajtást szenvedettek illető felére az árverést 1025 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. februárhó 23-ik napján, d. e. 9 órakor Főnlak község községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsírának 10 száz. 102 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt ig. ügy min. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Új-Aradon, 1886. évi decemberhó 1-ső napján.

A kir. jbiróság, mint tilkvi hatóság,
Kovács Béla,
kir. alj. bíró.

114-1.1

Kávét, thea stb. 3 percz alatt!

Ki rövid 3 percz alatt, takaréktűzhely nélkül, tea és szén nélkül kávéját, theáját, rántottát vagy peccenyéjét... készíteni... óhajtja, az ne mulassza el az általam bevezetett és minden államban patentirozott

„Rapid”-spiritus főző-készülék

megrendelni, mely 7 szabályozó lánggal és finom kivitelével fogva, minden asztal díszére válik, mely ép oly célszerű, mint olcsó, mert 1 kr. spiritus elégsége által hat órára kávé vagy thea lehet főzni.

Kezelése könnyű és veszélytelen! Még a gyermek is bánhat vele! Se bél, se füst, sem szag! Csaklódok, vendéglők, kávéházak részére nélkülözhetlen.

1 elegáns „Rapid” főző-készülék 3 frt 50 kr.
1 theakannával és ezüstözött szűrővel 5 frt — kr.

Egy Salon-Rapid főző-készülék komplett finom theakanna és esztázott szűrővel szalon és társaságok részére használati utasítással 6 frt 50 kr.

Tömeges megrendelések történtek már eddig a világ minden részére, mert a készülék finom kivitele és széleskörűsége miatt általános tetszésben részesül.

677-5.5 Egyedül megrendelhető: 6-5

Wiener Comissions und Exportgeschäft,
ANT. GANS, Wien, III. Kelenföldgasse 8-28.

ÉREMMEL KITÜNTETVE

Virágesszokrokat legszebb élővirágokból,

legújabb divat szerint izlésteljesen összeállítva, színházi, menyegzői, névnap, bál és egyéb ünnepélyes alkalmakra, nemkülönben

Koszorúkat, füzéreket

élő vagy szárított virágokból a legjutányosabb árakon tisztelettel ajánl

KELLER GYULA

mű- és kereskedelmi kertész, Aradon, Orozy-utca 26. sz.

Vidéki megrendeléseket is készséggel teljesítik. Csomagolási díj nem számítatik.

Elárúító helyiség: Főtér 19. sz., a törvényszéki épülettel szemben.

100-1.3

Távirati cím: Keller Gyula Aradon.

Aradi kereskedelmi és iparbank.

AZ aradi kereskedelmi és iparbank

t. részvényesei

f. é. február hó 13-án, délelőtt 10 órakor

a bank helyiségében tartandó

XVIII. rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

A napirend tárgyai:

- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései.
- A zárszámadások jóváhagyása
- A tiszta nyereség megosztása és e fölötti határozat.
- Az elnök, alelnök, két igazgató, négy igazgató-választmányi tag és a felügyelő-bizottság egy póttagja megválasztása.
- A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére egy háromtagú küldöttség megválasztása
- A részvényesek által netalán teendő indítványok.

Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, ezennel tisztelettel felkértnak, hogy részvényeiket az alapszabályok értelmében f. é. februárhó 10-ig a társulat pénztáránál térítvény mellett letéteményezzék.

Arad, 1887. január 29-én.

88-2.3

Az igazgató-választmány elnöke.

Urak és urnók figyelmébe.

PRÓNAI S.

órák, Aradon, főtér 21. sz. a.

Elad és javít mindennemű **ÓRÁKAT** két évi jótállás mellett, a legolcsóbb árakon.

Nagy raktárt rendeztem be a legszebb kiállítású 105-1.3 schwarzwaldi fali órákból, bécsi ingaórákból, óra-üvegek, kulcsok, mutatókból,

hogy a nagyérdemű közönség igényeinek teljesen megfelelhessenek.

Vidéki megrendelések azonnal készséggel teljesíttetnek.

Tisztelettel: **Prónai S.**

Urak és urnók figyelmébe.

„Széchenyi irodalmi intézet” nyomdája. Arad, 1887.

Uri szabó.

Lebovits L., FÉRFI-SZABÓ,

Aradon, templom-utca, a min riták palotájában.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a farsangi és tavaszi időnyre nagy választéku ruhaszöveteim megerkeztek.

Szabó-üzletemben

az idény minden szakában a legújabb divatu posztó- és gyapjuszövetekben nagy a választék, melyet a legelső magyar, brünni, francia és angol czégek től szállított, mely azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a nagyérdemű közönség követelményeinek mindenkor megtudok felelni. 24 óra alatt egész öltönyök elkészíttetnek.

A t. közönség szives megrendelését tisztelettel kérem

101-1.3 **Lebovits L.**

Uri szabó.

Ajánlok most érkezett valódi
Széchényi vizi-uborkát
nyekben és aradonként olcsó áron.
Széchényi
fűszer- és csomagoló-üzlete Arad, Szabad-
ság-tér, b. városi ház épület.

Jó és száraz tűzifa

egy-egy vagonokban.

bükkfa 30 frt } 100 méterhátsánsként
gyertyánfa 33 frt }
berakva a horoszebes-butyini vasuti állomáson megrendelhető.

KELLER NÁNDOR

aradalmi tisztjel 108-1.3

Buttyinban

A vasuti szállítás Aradig 17 frt 59 krba kerül.

Kivárat és eljövendő
fér-f-erő.
Tehetlenség.

Biztos egély! A csász. kir. szabóalm: carbon zuhanyval hark is meggyógyíthatja minden káros következmény nélkül, állandóan s gyakran már 2 nap alatt, meg a gyógyíthatlannak látszó s évek óta tartó tehetlenséget is, kellemes, külsőleg észrevehetlen gyógymód. A legelőbből prof. és orvosi szaklapok a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak ezének köszönd-iratát minden érdeklő ajánlják minden szenvedőnek a carbon-zuhany használatát, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve, használati utasítással s legelőbből professor orvosi nyilatvánásával 5 frt 80 kr. Titoktartás mellett megküldés és csomagolás. Tartalma és eredete fel nem ismerhető. A csász. kir. szabóalm. carbon-zuhany főraktár: Wien, VI., Maria-hilferstrasse Nr. 80. 70-3.38